

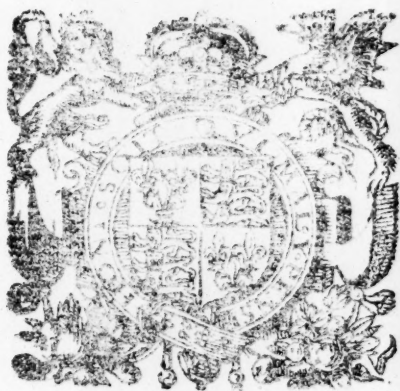
Catechismus parvus

PUERIS,

Primum Latine qui ediscatur,

Proponendus in

SCHOLIS.

Imprimetur LONDINI per J. G.

Sumptibus Bibliopolarum,

1687.

Re

F

ch

ch

po

bi

gi

C

hun

illun

in L

qui

liceb

ut h

cho

que

et p

dis

itu

sv

osce

ere

Reverendissimis in Christo

Patribus ac Dominis, *Matthæo* Archiepiscopo *Cantuariensi*, *Edmundo* Archiepiscopo *Eboracensi*, *Edwino* Episcopo *Londinensi*, aliisque reverendis Patribus, Episcopis Ecclesiæ Anglicanæ vigilantissimis, fidelissimisque Pastoribus.

QUum pietas fundamentum sit virtutem omnium, par est, ut teneri puerorum animi piis statim opinionibus imbuantur. Ad hunc igitur pietatis usum, Catechismum illum parvum de sermone vulgari nostra in Latinum, quantum efficere & consequi potui, quantumque per religionem licebat, pure atque emendate converti: ut habeant pueri nostri, statim atque scholam sunt ingressi ipsorum ætati atque ingenio accommodum libellum pium & parvum, quem, Latine ad verbum discant: quem quum antè quoque cognitum habuerint, eundem illum verbis novum audire sententia veterem recognoscere, ut parum difficile, ita magno ere ipsis jucundum erit. Quod si quis

plerisque in locis prolixè magis responsurum
esse existimabit, quàm sit commodum
ad captum memoriolamque puerilem, is
sciat, Religioni me habuisse, de Catechise-
mo auctoritate publicâ approbato, quic-
quam movere, aut immutare. Hic Li-
bellus, si infimis Scholarum classibus at-
que ordinibus (interpositâ auctoritate
vestrâ) ediscendus proponatur, initium
inde sumere nostri, & aliquem gradum
aditumque ad majora assequi possunt at-
que obtinere.

Vestri studiosissimus,

observantissimûsque,

A. N.

Voti sponsio in Baptismo.

In Nomine Patris, & Filii, &
Spiritus Sancti, Amen.

Magister.

Quo nomine appellaris?
Auditor.

N. aut M.

M. Quis hoc tibi nomen
imposuit?

A. Qui voti se sponsione Deo pro
me obligarunt in Baptismo meo:
In quo Christi membrum, filius
Dei, & regini cœlestis hæres sum
institutus.

M. Quid tunc pro te Consponsores illi
susceperunt?

A. Tria Deo sponponderunt, vove-
runtque meo nomine: Primum, quòd
Diabolum, cunctaque ejus opera,
inanem pompam atque vanitatem im-
pii mundi & vitiosos omnes car-
nis appetitus funditus repudiarem.
Secundum, quòd Christianæ fidei
articulos universos crederem. Ter-
tium, quòd sanctissimæ Dei
A 3 voluntati

Articuli Fidei Christianæ.

voluntati obtemperarem, atque præceptis ejus parerem, & ad illorum rationem totius vitæ formam dirigerem.

M. An illorum voto promissioque teneri te putas ea credere & præstare, quæ illi pro te receperunt?

A. Maximè profectò. Et Deo opem mihi atque auxilium ferente, enitar quantum quidem facere potuero. Cœlesti verò Patri maximas ex animo gratias ago habeoque, quod me per Jesum Christum Servatorem in hunc salutis statum deduxerit. Simulque Deum precor, ut divina me virtute sua imbuat, quo eundem usque ad extremum spiritum, & ultimum vitæ finem perpetuò retineam.

M. Recita mihi Articulos fidei Christianæ.

A. Credo in Deum Patrem omnipotentem, Creatorem cœli & terræ: Et in Jesum Christum filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui conceptus est Spiritu sancto, natus ex Maria Virgine: Passus sub Pontio Pilato

Fidei Christianæ summa.

Pilato, crucifixus, mortuus, & sepultus est, descendit ad inferos, tertio die resurrexit à mortuis: ascendit ad cœlum, sedet ad dexteram Dei patris omnipotentis, unde venturus est ad iudicandum vivos & mortuos. Credo in Spiritum sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, Remissionem peccatorum, Carnis resurrectionem, & vitam æternam, *Amen.*

M. Quid ex his fidei Articulis potissimum discis?

A. Primò, in Deum Patrem credere, qui me, & mundum Universum fabricatus est. Secundò, in Deum filium, qui me, & universum genus humanum redemit. Tertio, in Deum Spiritum Sanctum, qui me, & omnes à Deo electos sanctificat.

M. Dicebas sponsores illos tuos tuo nomine in se recepisse, precepta te divina esse observaturum; Dic mihi quot ea sint.

A. Decem.

M. Quæ?

Decem Præcepta.

A. Eadem, quæ in vigesimo capite Exodi extant : quæ Deus ipse ad hunc modum effatus est :

Ego sum Dominus Deus tuus, qui te eduxi ex domicilio servitutis Ægyptiæ. Non habebis deos alienos coram me.

Miserere nostri, O Deus, mentesque nostras ad hanc legi parendum inclina.

2. Simulacrum ullius rei, quæ aut supra in cælo, aut infra in terra, aut in aquis infra terram sit, non effinges, ea non veneraberis, neque coles. Nam ego sum Dominus Deus tuus zelotypus, qui Parentum iniquitatem etiam in liberis vindico ad tertiam usque quartamque progeniem osorum mei, clementiæque utor ad millesimam usque progeniem, erga me amentes, meæque præcepta conservantes.

Miserere nostri, O Deus, &c.

3. Nomen Domini Dei tui inaniter non usurpabis ; neque enim sine impunitum Dominus, qui ejus nomen inaniter adhibuerit.

Miserere nostri, O Deus, &c.

4. Diem

Decem Præcepta.

4. Diem Sabbati sancte agere memento: sex diebus operaberis & facies omnia opera tua: septimo vero die, quod est Domini Dei tui Sabbatum, nullum opus facies, nec tu, nec filius tuus, nec filia tua, nec servus tuus, nec ancilla, neque jumentum tuum, neque apud te degens peregrinus. Nam sex diebus perfecit Deus cœlum, & terram, & mare, & quicquid in illis continetur, septimo quievit. Itaque diem Sabbati sacrum sibi que dicatum esse voluit.

Misere nostri, O Deus, &c.

5. Honora patrem & matrem, ut sis longævus super terram, quam daturus est tibi Deus tuus.

Miserere nostri, O Deus, &c.

6. Non occides.

Miserere nostri, O Deus, &c.

7. Non adulteraberis.

Miserere nostri, O Deus, &c.

8. Non furaberis.

Miserere nostri, O Deus, &c.

9. Non eris adversus proximum tuum testis mendax.

Miserere

Pietas erga Deum.

Miserere nostri, O Deus, &c.

10. Non concupisces cujusquam domum, non uxorem, non servum, non ancillam, non bovem non asinum, nec quicquam omnino aliud quod alterius sit.

Miserere nostri, O Deus, & leges has tuas universas in animis nostris ut inscribas te oramus.

M. *Quid ex istis mandatis præcipue discis?*

A. Duo : Pietatem primum erga Deum : deinde, meum erga homines officium addisco.

M. *Pietas adversus Deum, quæ est?*

A. Pietas erga Deum est, in eum credere : eum timere : cum toto pectore, mente tota, tota anima, viribus totis amare : illum venerari, illi omnia accepta ferre : in illo fiduciam omnem collocare : ipsius implorare opem : ipsius sanctissimo nomini & verbo, summam venerationem præstare : & illi per omnem vitam studiosè fidelitèrque inservire.

M. *Quod est tuum erga proximum officium?*

A.

Charitas erga proximum.

A. Illum, eâdem quâ me ipsum, benevolentiâ & charitate complecti. Omnibus hominibus facere, quod mihi ab illis fieri velim. Parentes charos & in honore habere, eos fovere & tueri. Principi & magistratibus honorem tribuere, & illorum me imperio & potestati subicere. Authoritate præditis omnibus, Doctoribus Ecclesiæ Ministris, & præceptoribus dicto audientem esse. Superiores omnes observare & revereri. Neminem dicto factove lædere: veritatem retinere: servare æquitatem in omnibus rebus: mentem ab omni malitia odioque sanam atque integram servare: manus à fraude, furto, latrociniis: linguam ab omni maledicentia, mendacio, & ab infamia cuique inferenda abstinere. Corpus temperatè, sobriè, & castè habere: aliena non concupiscere, neque appetere. Res ad vivendum necessarias justè mihi, & cum fide acquirere: & in eo vitæ statu, in quo me Deus collocabit, officium non deferere.

M.

Subjectorum Officium.

M. *Volo te, mi fili,, de certis adhuc quorundam officiis fusiùs paulo dicere : itaque primum, quæ in colendis obedientiæ officiis sita sunt explicare : cujus virtutis munera ad ætatis conditionisque tuæ rationem maxime pertinent. Age ergo, dic mihi primum, quod sit subjectorum erga suum principem officium.*

Rom. 13. A. Sancti Apostoli, divus Paulus & Petrus docent, Potestates omnes superiores à Deo creatas & constitutas esse ; & eos, qui potestati resistunt, contra divinum decretum repugnare, ipsosque sibi damnationem accerere : subjectos proinde omnes etiam atque etiam monent, ut Principem suum metuant, diligant, colant, ejus legibus, edictis, præceptis, legumque & regini ministris modestè parent : idque non propter metum solum, sed rectæ etiam voluntatis conscientiam : ut vectigalia omnia, tributaque debita conferant : nec opibus solum omnibus, sed & corporibus etiam suis Principi fideliter infer-
viant.

Liberorum officium.

viant. Deum item precibus omnibus orare debent, ut Principem tueri, & in omni bonitate, pietatēque non conservare modò, sed cumulatiùs etiam augere, aut mores ejus, si forte malus fuerit, emendare relit: omnibus denique bonorum subditorum officiis promereti, ut Principe facili bonoque in se utantur.

M. Nunc de liberorum erga parentes officiis narra.

A. Sacra scriptura liberos jubet parentibus obtemperare, atque inservire: parentes timere, charissimos eos habere, eos colere & revereri: eaque non verbis solùm, actisq̃ue, sed verè etiam atque ex animo præstare, parentum præceptis parère, & vitæ eorum exempla imitari: à parentibus si quando castigentur, patienter ferre: Deum Optimum Maximum, ut parentes salvos atque conservatos velit, assidue suppliciterque precari: parentes, si fortè in egestatem, aut afflictam fortunam inciderint, facultatibus suis sublevare atque alere: parendo, cunctisq̃;

Ephes.
Col. 3.
Prov. 2
19, & 1
& 28.

Paræcorum & auditorum officium.

piorum liberorum officiis præstandis nullam partem se amoris erga bonitatisque promerendæ occasionem amittere.

M. Jam abste audire velim, quid de spiritualium liberorum, Paræcorum videlicet, vel curialium, auditorumque officiis erga pastores suos, & concionatores, ut spirituales parentes, didiceris.

Tim. 5. *A. Paræcis auditoribûsque in verbo Dei præcipitur, ut pastoribus suis & concionatoribus duplicem honorem tribuant: id est, ut eos non revereantur solum illisque obtemperent, verum etiam ut tum verbis, tum subsidiis suis illos sublevent atque sustentent. Imprimis vero cavere debent ne bonum divini verbi semen per illos seminatum, incuriâ desidiâque suâ ut in faxetum, ut solum sterile sparsum perire patiantur.*

at 13.

M. Servorum nunc quæ sint officia declarato.

A. Servorum adversus dominos officia in sacris literis sic describuntur.

Servorum officium.

Servi, dominis vestris terrestribus in Col. 3:
Eph. 6.
omnibus obedite, cum timore atque tremore, simpliciterque & ex animo, ut Christo ipsi obsequentes: non simulatà sedulitate oculis servientes, ut qui hominum benevolentiam captant; sed ut servi Christi; quicquid verò feceritis, animo id æquo libentique facite, ut Dei potius quàm hominum voluntati obtemperantes: certi à Deo vos esse hæreditatis præmio donandos, domino enim Christo servitis.

M. *Tametsi (charissime fili) tibi per atatem, parendi potius, quàm imperandi præceptis adhuc sit opus, tamen quum ad honestam honoratàmque senectutem (Dei munere) vivere possis, sicuti & victurum te spero, ignarum nollem, quemadmodum in eo vitæ statu in quo divino beneficio fueris collocatus, te gerere conveniat. Quamobrem explicare te volo, quid ex altera parte, de parentem, dominorum, aut patrumfamilias, itemque de conjugum, officiis didiceris; Dic ergo pri-*
mum

Parentum officium.

primum de parentum in Liberos officiis.

A. Parentum erga liberos officium, sicuti idem Apostolus S. Paulus docet, est, ut eos ab ipsis statim incubulis, ad timorem & disciplinam Domini, ad verecundiam item, vitiorum odium, & amorem virtutis instituunt, utque ipse sese liberis suis omnis pietatis atque sanctitatis exemplaria præbeant. Ab otio verò & desidia, ut malorum omnium matre, liberos suos arcere debent; curarèque ut aut liberalibus disciplinis, aut aliquâ bonæ artis scientiâ erudiantur: ut cum adoleverint, ad victum necessario honestè justèque possint acquirere.

M. Perge nunc ad Dominorum & Patrum familias officia.

A. A Dominis & Patribus-familias, qui in locum parentum famulis & familiis suis pervenerunt, cavendum esse didici, ne famuli languori sese desidiæque dedant: curandùmq; tum institutione diligenti, tum imprimis

Eph. 9.
Col. 3.

2 Cor. 1.
Prov. 10.
& 13. 3.
9

in
h
fo
fu
er
pa
de
ce
sic
cle
ut
sol
fer
in
res
ma
tos
pru
&
ver
ipse
fov
ama
stus

Dominica precationis summa.

imitatione sui, ut mores eorum ad honestatem, decorum, & virtutem formentur. Cum quibus vero pacti sunt artibus eos, quas ipsi profitentur, erudire, non secus atque liberos suos, parentes consueverunt. sine ulla fraude, dilatione, aut ludificatione perdoceant. Quod si quando animadver-

Ephes. 6:
b 9.
Col. 1.
a 24.
Heb. 2.
b 7.

M. Maritorum jam officia erga uxores recense.

A. D. Petrus Apostolus, qui & ipse maritus fuit, & D. item Paulus maritos, sicuti, ego accepi, instituunt, ut prudenter cum uxoribus, scienterque & absque omni omnino acerbitate versenter: ut uxores non secus, ac suorum corpora diligant, tueantur & foveant: imò maritos suas conjuges amare debere, perinde atque Christus Ecclesiam dilexit, qui semetipsum

1 Pet. 3:
b 7.
Eph. 5:
d 25:
Col. 1.
c 15:

B

illi

Uxorum Officium.

illi impendit, ut eam sanctam efficeret.

M. Perge porro explicare quo modo uxores vicissim sese gerere debeant.

A. Eosdem illos sanctos Apostolos uxores docere & commonefacere intellexi, ut maritos suos revereantur.

Eph. 5. 21. Col. 3. 18. 1 Pet. 3. 2. 2. illisque haud secus quam domino ipsi pareant & obtemperent, essetque maritus uxoris suæ caput, ut & Christus est Ecclesiæ caput: proinde, quem-

admodum Ecclesia sive congregatio Christo est subiecta, sic & uxores viris propriis in omnibus rebus, ita ut convenit, in Domino obsequentes esse oportet: sicuti & Sara obedivit Abrahamæ, eumque dominum appellavit.

1 Pet. 3. 2. 1. 2. In sacris vero literis uxores vestitu se magnifico sumptuosoque exornare, vel intortos aut auro redimitos habere crines prohibentur: sed ut ad exemplum sanctarum illarum Matronarum, quæ in Deo spem collocarunt externum quidem amictum medio-
erem simplicemque induant, interno verò illo virtutum cultu animos excolant; lenitate videlicet, mansuetudine

tran

Precatio Dominica.

tranquillitate, castitate, quæ res sunt in oculis Dei pretiosissimæ.

M. *Jam verò, mi fili, quam non sit situm in hominis cujusquam potestate, ut istis similibusque D E I præceptis per se pareat, illique, ex sanctissimo legum suarum præscripto, inserviat, nisi ipse virtutem nobis divinitus largiatur, quæ noctes diésque assiduus est efflagitanda precibus, an precationem illam, quæ Dominica dicitur, tenens, intelligere, & eam te proinde mihi recitare, velim.*

A. Pater noster qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum. Veniat regnum tuum. Fiat voluntas tua; sicut in cœlo, sic etiam in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Et remitte nobis debita nostra; sicut & nos remittimus debitoribus nostris. Et nè nos inducas in tentationem, sed libera nos à malo, quia tuum est regnum, potentia, & gloria, in secula seculorum, Amen.

M. *Quid à Deo in hac precatione expetis?*

Dominicæ precationis summa.

A. Precor Dominum Deum meum, Patrem cœlestem, honorum omnium autorem, ut ego, & universi mecum mortales divino illius spiritu afflati, eum piè sanctisq̃ue colamus & veneremur; illi inserviamus: & ejus voluntati, ut par est, obediamus. Oroque Deum, ut omnia in universum, vel quæ ad animæ salutem sunt necessaria, vel quæ ad usum vitæ pertinent, nobis largiri velit: ut supplicum misereri, & peccatis nostris ignoscere, pericula omnia tam ab animis, quam corporibus nostris depellere, à vitiis & flagitiis omnibus avocare, & à Satanae etiam impetu tueri, & ab interitu sempiterno conservare nos velit. Atque hæc eum pro paterna sua clementia, atque bonitate, per Dominum nostrum Jesum Christum largiturum esse spem bonam concipio, idèoque Amen, id est, ita fiat, ad finem precationis adjungo.

M. Quot in Ecclesia sua Sacramenta instituit Dominus?

A. Duo: Baptismum, & Coenam Domini.

M. Quid

Sacramenta duo, Sacram. quid, ejus partes.

M. Quid est Sacramentum ?

A. Est externum & aspectabile signum, internam, arcanamque spirituales gratiam representans, ab ipso Christo institutum, & testificandum divinam erga nos per eundem Christum Servatorem, benevolentiam atque beneficentiam: quâ Dei, promissiones de remissione peccatorum & æternâ salute per Christum datâ, quasi consignantur, & earum veritas in cordibus nostris certius confirmatur.

M. Sacramentum quot partibus constat ?

A. Duabus: signo externo atque spectabili: & internâ invisibilique gratiâ.

M. Quod est in Baptismo signum externum ?

A. Aqua in quam baptizatus intingitur, vel eâ aspergitur, *in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti.*

M. Quæ est arcana & spiritualis gratia ?

A. Remissio peccatorum, & Regeneratio,

Baptismus , & ejus partes.

neratio , quæ utraque habeamus à morte & resurrectione Christi , eorum verò obsignationem atque pignus habeamus in hoc Sacramento.

M. Baptismi vim adhuc apertiùs mihi ediffere ?

A. Quum naturâ alieni ab Ecclesia Dei que familia , & per peccatum filii iræ , dignique æterna damnatione sumus ; per Baptismum in Ecclesiam admittimur , certiores facti filios Dei jam nos esse , & in Christi corpus insertos , ejusque membra factos in unum cum ipso corpus coalescere.

M. Quæ requiruntur ab iis , qui ad Baptismum accedunt ?

A. Fides & pœnitentia.

M. Hæc planiùs explica ?

A. Antea actæ impiæ vitæ vehementer primùm pœnitere , & certam fiduciam habere debemus , nos Christi sanguine à peccatis purgatos , atque ita Deo gratos esse , Spiritumque ejus in nobis habitare. Et secundam fidem & professionem in Baptismo factam omni ope enitendum ,
ut

Officium accidentis ad Bap. Cæn. Dom.

ut carnem nostram mortificemus, & piâ vitâ declaremus nos Christum induisse, & ejus Spiritu donatos esse.

M. *Qui sit tum ut infans baptizetur, qui hæc per ætatem hætenus præstare non possunt?*

A. Quia ad Ecclesiam Dei pertinent, & Dei benedictio, promissioque Ecclesiæ facta per Christum, in cujus fide baptizantur, ad eos pertinent: quæ postquam adoleverint, ipsos intelligere, credere, atque cognoscere oportet, initique ut Christiani hominis officium, quod in Baptismo polliciti sunt atque professi moribus & vitâ præstent.

M. *Quæ est Cænæ Dominicæ ratio?*

A. Eadem nimirum, quam Christus Dominus instituit: qui eâ quâ traditus est nocte, accepit panem, postquam gratias egisset, fregit, & dedit Discipulis suis dicens: Accipite, edite, hoc est corpus meum, quod pro vobis datur: hoc facite in mei commemorationem, Ad eundem modum & Calicem accepit (peracti cœnâ)

Mat. 26.
Mar. 14.
Luc. 12.
2Cor. 11.

Cœnæ Dominicæ ratio.

& gratiis actis dedit eis, dicens : Bibite ex hoc omnes , hic enim est sanguis meus novi testamenti, qui pro vobis & pro multis effunditur ad remissionem peccatorum ; hoc facite , quotiescunque biberitis , in mei commemorationem.

Hanc formam rationemque cœnæ Dominicæ tenere donec ipse veniar & inviolatè servare , pièque atque religiosè celebrare oportet.

M. *In quem usum ?*

A. Ut mortis Domini , summique beneficii illius , quo per eam affecti sumus , gratam perpetuò memoriam celebremus & retineamus ; & sicuti in Baptismo renati sumus , ità cœnâ Dominicâ ad vitam spiritualem, atque sempiternam , jugiter alamur atque sustentemur : ideoque semel Baptismo initiari , ut semel nasci , satis est ; ut cœnæ Dominicæ , perinde atque alimenti , usus identidem est repetendus.

M. *Quæ sunt hujus Sacramenti partes atque materia ?*

A. Du-

Cœnæ Dominicæ partes.

A. Duplici materia, vel partibus duabus hoc Sacramentum, perinde atque Baptismus, constat, quarum una terrena est, atque sub sensu cadens : altera cœlestis est, quæ sensibus externis percipi non potest.

M. *Quæ est hujus Sacramenti terrena & sensibilis pars ?*

A. Panis & vinum, quibus utrisque ut omnes uterentur, Dominus desertè præcepit,

M. *Cœlestis illa pars & remota ab omnibus externis sensibus quænam est ?*

A. Corpus & sanguis Christi, quæ in cœna Dominica fidelibus dantur, ab illisque accipiuntur^r, eduntur & bibuntur, cœlesti tantum, spirituellique modo : revera tamen, adèd quidem, ut sicuti panis corpora nutrit, ita & corpus Christi animas nostras spiritualiter per fidem alit ; & sicut vino hominum corda exhilarantur, & roborantur vires : ita sanguine Christi animæ nostræ reficiuntur atque recreantur per fidem, quâ ratione corpus & sanguis Christi in cœna reci-

Cæna Dominicæ usus.

recipiuntur. Nam Christus sibi fidentes tam certo facit corporis atque sanguinis sui participes, quàm certò se panem atque vinum ore & ventriculo recipisse sciunt.

M. An ergo panis & vinum in substantiam corporis & sanguinis Christi mutantur ?

A. Minimè ; illud enim esset naturam sacramenti (quod è materia cœlesti atque terrena constare oportet) extinguere.

M. An instituta fuit à Christo Cæna, ut Deo patri sacrificium pro peccatorum remissione offeratur ?

A. Nequaquam. Est enim peccati atque illi debitæ damnationis onus tam grave, tam immensum immanèque pondus, ut solus Dei filius Jesus Christus sacrificium, quo nos ab illis liberaret, facere posset. Quum ergo Servator noster Christus ipse in cruce se morti pro nobis obtulit, unicam illam perfectam sempiternamque hostiam Deo patri gratissimam, ac peccati expiationem semel in perpetuum
immo-

Officium accedentis ad Cœnam Dom.

immolavit, scelerum nostrorum maculas sanguine suo eluens atque deluens ad nostram æternam salutem. Nobis verò nihil reliqui fecit nisi ut fiduciam atque spem omnem firmissimè in illo collocemus, semper tinique illius sacrificii usum fructumque gratis animis capiamus, quod quidem in cœna Dominica maximè faciamus.

M. *Nostrum quod est officium ut recto ad Cœnam Dominicam accedamus?*

A. Ut nos ipsos exploremus, num vera simus Christi membra.

M. *Quibus id notis deprehendemus?*

A. Primum, si ex animo nos poeniteat peccatorum nostrorum; deinde, si certâ spe de Dei per Christum misericordiâ nitamur, atque nos sustineamus, cum grata redemptionis per mortem ejus acquisitæ memoria; prætereâ si de vita in futurum piè degenda seriam cogitationem, & destinatum propositum suscipiamus; postremo cum conjunctionis etiam, charitatisque inter homines mutuæ symbolum

Officium accedentis ad Cœnam Dom.

lum in cœna dominica contineatur,
si proximos, id est, mortales omnes,
fraterno amore, sine ulla malevolentia
odióque, prosequimur.

F I N I S.

Precationes ante Epulas , & cum epulati sumus , gratiarum actiones.

Ante Convivium precatio.

O Culi omnium suspiciunt , & in te ,
O Deus , spem suam collocant ,
tempestivos illis cibos suppeditas : di-
latas tu manum tuam , & animantium
genus omne tuâ beneficientiâ exsaturas.
Precamur sanctissime Domine Deus , ut
nos tibi , nobisque omnia dona , quæ de
tua munifica liberalitate accipimus ,
consecrare velis , per Jesum Christum
Dominum nostrum. Amen.

Pater noster qui, &c.

Post Convivium.

Sempiternæ Rex gloriæ faxit , ut
nos cælestis suæ mensæ assecle par-
ticipesque simus per Jesum Christum Do-
minum nostrum. Amen.

Deus Ecclesiam suam universam ,
Regem nostrum , Jacobum , regnum-
que saluum conservet , & Pacem nobis
atque

Gratiarum actiones.

atque veritatem in Christo Jesu largiatur, Amen.

Ante Epulas.

2Cor. 10.

Sive editis, sive bibitis, inquit S. Paulus, sive quid aliud facitis, ad Dei laudum gloriamque fiant universa. Pater noster qui, &c.

Post Epulas.

Psal. 91.

Gloria, honos, laus, tibi tribuatur Domine Deus, qui nos ab ineunte etate nutricaris, & animantibus omnibus alimenta præbes: mentes nostras exple gaudio & latitiâ, ut victum necessarium semper habentes, omnibus piorum operum copiis ditemur atque abundemus per Jesum Christum Dominum nostrum, Amen.

Deus Ecclesiam suam universam, &c.

Ante Cibum.

2Tim. 4.

Largire, Pater clementissime, ut tuorum munerum per sanctum verbum tuum sacrorum usu moderato fame sitique depulsa, tum corporum, tum

Gratiarum actiones.

gratia
S. ad
tum animorum nostrorum vires sic reficiantur, ut ad utilia negotia gerenda promptiores alacrioresque reddamur, ad tui sanctissimi nominis gloriam, per Jesum Christum Dominum nostrum, Amen.

Post Cibum.

ur
ate
m-
as
ie-
z-
n-
m
GRatias tibi agimus, Pater optime, cujus largissimâ benignitate corpora nostra assidue sustentantur: precamurque ut animos etiam nostros virtute tua cœlesti atque vitali sacrosancti verbi tui pane pastuque recreare, & fide verâ atque certâ spe sempeternæ vitæ sustinere velis per Jesum Christum Servatorem nostrum: cui tecum, & sancto spiritu, sit omnis honor & gloria, Amen.